

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004363

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-12-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Негуляева Алла Олександрівна

2. Alla O. Nehuliaieva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Методика навчання іноземних мов

Дата захисту: 17-02-2026

Спеціальність за освітою: 014 Середня освіта

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11554

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25, 14.25.09

Тема дисертації:

1. Формування математичної компетентності учнів 8 класу в процесі вивчення дієслова англійської мови
2. Formation of mathematical competence of eighth-grade students in the process of learning English verbs

Реферат:

1. У дисертаційній праці обґрунтовано методику формування математичної компетентності учнів 8 класу в процесі вивчення дієслова англійської мови. Мета дослідження полягає в обґрунтуванні й експериментальній перевірці методики формування математичної компетентності учнів 8 класу в процесі вивчення дієслова англійської мови. Об'єкт дослідження – процес навчання англійської мови в контексті компетентісно зорієнтованої парадигми. Предмет дослідження – методика формування математичної компетентності учнів 8 класу в навчанні дієслова англійської мови. Досягненню мети дослідження та розв'язанню її завдань сприяли методи: 1) теоретичні: студювання й аналіз наукової літератури (лінгвістичної, психологічної, педагогічної, лінгводидактичної), нормативно-правових документів, що регламентують освітній процес задля з'ясування основних змістових категорій і обґрунтування теоретико-методичних засад дисертаційної праці; зіставлення, класифікація, узагальнення та систематизація наукових праць із теми дослідження для розроблення лінгводидактичного інструментарію (система методів, прийомів, прав і завдань); аналіз, порівняння й узагальнення результатів експериментального навчання; 2) емпіричні:

проведення анкетування, опитування, бесід, педагогічного спостереження, тестування респондентів задля встановлення стану обізнаності учителів з проблеми дослідження, виявлення рівня сформованості математичної компетентності здобувачів освіти; педагогічний експеримент, що охоплював констатувальний, формувальний і контрольний етапи та передбачав перевірку ефективності розробленої методики (методів, прийомів, вправ і завдань, засобів навчання); 3) статистичні: статистична обробка кількісних і якісних даних результатів педагогічного експерименту, t- критерій Стьюдента. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що уперше в Україні створено методику (система підходів, принципів, методів, прийомів, засобів і вправ), що спряє формуванню математичної компетентності учнів 8 класу під час вивчення дієлова англійської мови; поточнено дефініцію категорії «дієслово», адаптовану для використання у закладах загальної середньої освіти, а також граматичні відомості щодо дієлова англійської мови класифікацією за двома критеріями; витлумачено ключові категорії теми дослідження: «математична компетентність у процесі навчання іноземної мови», «компетенція «математичне комунікування в навчанні іноземної мови»», «математична компетентність у процесі вивчення дієлова англійської мови»; виокремлено складники означуваної компетентності в процесі вивчення дієлова англійської мови (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, комунікативно-діяльнісний, оцінювально-рефлексійний); схарактеризовано психологічні чинники формування математичної компетентності; обґрунтовано підходи (особистісно орієнтований, компетентнісний, діяльнісний), принципи (загальнодидактичні – традиційні й сучасні, лінгводидактичні – загальнометодичні й специфічні (використання математичного апарату під час оперування інформацією; необхідності логічного й аргументованого обґрунтування власних думок; проблемності; необхідності використання критичного міркування), методи (граматико-перекладний, прямий, білінгвальний, метод Уеста, граматичний, комунікативний, проблемний, проектний та інтерактивний), прийоми (пояснення; коментування; аналізування; синтезування; зіставлення; обговорення; дискусія; постановка проблеми; пошук алгоритмів; способів розв'язання проблем і логічних задач; побудова ланцюжків міркувань, логічних висновків; колективні обговорення; розроблення проекту; математичне моделювання; створення ментальних карт, схем; оперування різними формами представлення інформації), що є запорукою формуванню математичної компетентності в процесі вивчення дієлова англійської мови; створено систему вправ (операційні, проблемні, креативні); визначено критерії, показники та рівні сформованості математичної компетентності. Упродовж 2024–2025 років проведено експериментальну роботу, яка передбачала три етапи: констатувальний, формувальний, контрольний. Результати педагогічного експерименту засвідчили ефективність створеної методики, позитивні зрушення рівнів сформованості математичної компетентності здобувачів (з одного боку, збільшення кількості учнів із високим і достатнім рівнями, з іншого, – зменшення кількості восьмикласників із низьким і середнім рівнями), що є підтвердженням ефективності розробленої методики (система підходів, принципів, методів, прийомів, засобів, вправ і завдань) формування означеної компетентності учнів 8 класу під час вивчення дієлова англійської мови.

2. The dissertation presents a justification of the formation of mathematical competence of eighth-grade students in the process of learning English verbs. The aim of the research is to substantiate and experimentally verify the methodology for forming mathematical competence of eighth-grade students in the process of learning English verbs. The object of the research is the process of teaching English in the context of competence-based paradigm. The subject of the study is methodology for forming the mathematical competence of eighth-grade students in teaching English verbs. The following methods were used to achieve the aim of the study and solve its tasks: 1) theoretical: study and analysis of scientific literature (linguistic, psychological, pedagogical, lingua and didactic), regulatory and legal documents regulating the educational process in order to clarify the main content categories and substantiate the theoretical and methodological principles of the dissertation work; comparison, classification, generalisation and systematisation of scientific works on the topic of research to develop lingua and didactic tools (system of methods, techniques, rights and tasks); analysis, comparison and generalisation of the results of experimental training; 2) empirical: conducting questionnaires, interviews, conversations, pedagogical observation, testing of respondents to establish the state of awareness of teachers on the research problem, identifying the

level of formation of mathematical competence of education seekers; pedagogical experiment, which included ascertaining, formative and control stages and provided for testing the effectiveness of the developed methodology (methods, techniques, exercises and tasks, teaching aids); 3) statistical: statistical processing of quantitative and qualitative data of the results of a pedagogical experiment, Student's t-test. The scientific novelty of the dissertation results is that: for the first time, a methodology for forming mathematical competence of eighth-grade students during teaching/learning English verbs is established; the category of «verb» is interpreted in a way that is adapted for use in general secondary educational institutions; the relevance of refining grammatical references about English verbs through classification based on two criteria is demonstrated; the key categories of the research is clarified: «mathematical competence in the process of foreign language teaching», «competency of «mathematical communication in English language teaching»», «mathematical competence in the process of learning English verbs»; the components of the defined competence in learning English verbs are identified (motivational and valuable-based, cognitive, communicative and activity-based, and evaluative and reflective); psychological factors of the formation of the mathematical competence is determined; the lingua and didactic foundations for the formation of the studied competence is defined: approaches (personality-oriented, competence-based, and activity-based); principles: general didactic (traditional and modern) and linguistic and didactic (general methodological and specific (use of mathematical tools (language, methods) when working with information; the necessity of logically justifying one's own thoughts; principle of problematic; the need to apply critical reasoning); methods (grammar translation, direct, bilingual, reading method (West's new method), grammatical, communicative, problem-based, and interactive); techniques (explanation, commentary, analysis, comparison, synthesis, contraction, discussion, debate, problem-setting, search for algorithms, solution strategies for problems and logical tasks, construction of reason chains and logical conclusions, group discussion, project development, mathematical modelling, creation of mind maps and diagrams, and use of different formats for presenting information); a system of exercises (operational, problem-based, creative); criteria, indicators, and levels of mathematical competence. During 2024–2025, experimental work was carried out, which included three stages: the ascertaining, formative, and control. An analysis of the results from the control stage of the pedagogical experiment allows us to state positive changes in the levels of mathematical competence: on the one hand, an increase in the number of students with high and sufficient levels; on the other hand, a decrease in the number of eighth-grade students with initial and intermediate levels. These results confirm the effectiveness of the developed methodology (a system of approaches, principles, methods, techniques, tools, exercises, and tasks) for developing the specified competence of eighth-grade students.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Негуляева А. О. Категорія «математична компетентність» у навчанні іноземних мов. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2022. Вип. 3 (50). Ч. 2. С. 245–251.
- Бакум З. П., Негуляева А. О. Математична компетентність та її компоненти в навчанні мови. Перспективи та інновації науки. 2023. No 11(29). С. 36–46.
- Негуляева А. О. Психологічні чинники формування математичної компетентності як ключової в навчанні англійської мови. Український педагогічний журнал. 2023. No 4. С. 131–136.

- Neguliaieva A. O. Development of mathematical competence as a key competence in English language teaching. Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series «Pedagogy and Psychology». 2024. No 10 (2). P. 81–88.
- Негуляева А. О. Формування математичної компетентності учнів 8 класу в навчанні англійської мови: практико орієнтований аспект. Актуальні питання гуманітарних наук. 2025. Вип. 84. Т. 2. С. 288–274.
- Негуляева А. О. Критерії, показники та рівні сформованості математичної компетентності учнів 8 класу в процесі вивчення дієслова англійської мови. Український педагогічний журнал. 2025. No 2. С. 182–193.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення якості освіти в Україні в умовах компетентнісної парадигми; підготовка здобувачів закладів загальної середньої освіти до розв'язання реальних життєвих проблем, де математична компетентність є передумовою успішної самореалізації та гармонійного розвитку

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U101116

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бакум Зінаїда Павлівна
2. Zynayida P. Bakum

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7639-8383

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горошкін Ігор Олександрович
2. Ihor O. Horoshkin

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2694-458X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Караман Станіслав Олександрович

2. Stanislav O. Karaman

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3186-375X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Польгун Катерина В'ячеславівна

2. Kateryna V. Polhun

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5914-0153

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

